

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 grudnia 2010 r.

**w sprawie wniesienia do Sejmu projektu ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy -
Kodeks karny, ustawy - Kodeks karny wykonawczy
oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska**

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., Senat wnosi do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy - Kodeks karny, ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Jednocześnie upoważnia senatora Piotra Zientarskiego do reprezentowania Senatu w pracach nad projektem.

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

USTAWA

z dnia

**zmieniająca ustawę o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy
oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska**

Art. 1.

W ustawie z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 40, poz. 227) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

"2) art. 43 otrzymuje brzmienie:

"Art. 43. § 1. Tworzy się Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zwany dalej "Funduszem".

§ 2. Fundusz jest państwowym funduszem celowym, którego dysponentem jest Minister Sprawiedliwości, zwany dalej "dysponentem Funduszu".

§ 3. Sąd, który wydał orzeczenie w I instancji prowadzi wyodrębnioną, szczegółową ewidencję księgową nawiązek i świadczeń pieniężnych zasądzonych na rzecz Funduszu.

§ 4. Postępowanie egzekucyjne dotyczące nawiązek i świadczeń pieniężnych zasądzonych na rzecz Funduszu wszczyna sąd, o którym mowa w § 3, według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Zaliczka na koszty egzekucji jest finansowana ze środków Funduszu.

§ 5. Przychodami Funduszu są środki pieniężne pochodzące z:

- 1) orzeczonych przez sądy nawiązek oraz świadczeń pieniężnych,
- 2) potrąceń w wysokości 10 % wynagrodzenia przysługującego za pracę skazanych zatrudnionych w formach określonych w art. 121 § 2,
- 3) wykonania kar dyscyplinarnych, o których mowa w art. 143 § 1 pkt 7,
- 4) spadków, zapisów i darowizn,

5) dotacji, zbiorok i innych źródeł.

§ 6. Środki Funduszu są przeznaczane na:

- 1) pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz członkom ich rodzin, zwłaszcza pomoc medyczną, psychologiczną, rehabilitacyjną, prawną oraz materialną, udzielaną przez jednostki niezaliczane do sektora finansów publicznych i nie działające w celu osiągnięcia zysku, w tym stowarzyszenia, fundacje, organizacje i instytucje,
- 2) pomoc postpenitencjarną osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz członkom ich rodzin, udzielaną przez zawodowych kuratorów sądowych oraz Służbę Więzienną,
- 3) pomoc postpenitencjarną osobom, o których mowa w pkt 2, udzielaną przez podmioty wymienione w art. 38 § 1,
- 4) działalność podejmowaną lub powierzoną przez dysponenta Funduszu, mającą na celu wsparcie i rozwój systemu pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz pomocy postpenitencjarnej, w szczególności na:
 - a) promowanie i wspieranie inicjatyw i przedsięwzięć służących poprawie sytuacji osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz skutecznej readaptacji skazanych,
 - b) podejmowanie przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym i informacyjnym,
 - c) pokrywanie kosztów związanych z organizowaniem i prowadzeniem szkoleń,
 - d) podejmowanie, organizowanie i zlecenie badań naukowych dotyczących sytuacji oraz potrzeb osób pokrzywdzonych przestępstwem oraz osób skazanych.

§ 7. Powierzenie realizacji zadań, o których mowa w § 6 pkt 1, 3 i 4, odbywa się w trybie otwartego konkursu ofert.

§ 8. Dysponent Funduszu udzielając dotacji celowej, zwanej dalej "dotacją", na realizację zadań, o których mowa w § 6 pkt 1, 3 i 4, zawiera z podmiotem umowę.

§ 9. Podmioty, z którymi została zawarta umowa, są obowiązane do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków oraz dokonywanych z tych środków wydatków.

- § 10. Podmioty, które otrzymały dotacje z Funduszu, są obowiązane do sporządzania i przekazywania dysponentowi Funduszu kwartalnych raportów dotyczących wykorzystania tych środków, oraz w terminie 15 dni od dnia zakończenia realizacji zadania do sporządzania i przekazania rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym.
- § 11. Pomocy z Funduszu nie przyznaje się w takim zakresie, w jakim została ona udzielona z innych źródeł.
- § 12. Dysponent Funduszu kontroluje prawidłowość wydatkowania dotacji otrzymanych z Funduszu, w tym zgodność informacji zawartych w raportach, o których mowa w § 10, ze stanem faktycznym.
- § 13. Podmioty, które wykorzystywały dotacje niezgodnie z celem ich przyznania, są obowiązane do zwrotu dysponentowi Funduszu równowartości przekazanych środków wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w ciągu 15 dni od dnia stwierdzenia takiego wykorzystania.
- § 14. Osoba, która wykorzystywała udzieloną pomoc niezgodnie z jej przeznaczeniem, obowiązana jest do zwrotu równowartości uzyskanych świadczeń.
- § 15. W wypadku ustalenia, że osoba której udzielono pomocy wykorzystywała ją niezgodnie z przeznaczeniem, podmiot, który udzielił pomocy, obowiązany jest do wezwania tej osoby do zwrotu równowartości uzyskanych świadczeń w terminie 30 dni od dnia wezwania jej do zwrotu.
- § 16. Osoba, która wykorzystywała udzieloną pomoc niezgodnie z jej przeznaczeniem i pomimo wezwania nie zwróciła jej równowartości, traci prawo do dalszej pomocy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności uzasadniające udzielenie jej takiej pomocy.
- § 17. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) tryb udzielania pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz członkom ich rodzin,
 - 2) tryb udzielania pomocy osobom pozbawionym wolności, zwalnianym z zakładów karnych i aresztów śledczych oraz członkom ich rodzin,
 - 3) warunki i tryb udzielania dotacji z Funduszu podmiotom, w tym w szczególności tryb przeprowadzania konkursu ofert, kryteria oceny oferty i tryb zawierania umów na realizację powierzonych zadań,
 - 4) szczegółowe zadania, na które przeznaczane są środki Funduszu,

- 5) sposób wykorzystywania i rozliczania środków Funduszu, w tym wzór i terminy składania przez podmioty kwartalnych informacji,
- 6) szczegółowe zasady gospodarki finansowej Funduszu
- uwzględniając potrzebę prowadzenia odrębnej gospodarki finansowej w zakresie realizacji zadań dotyczących pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz pomocy postpenitencjarnej, a także potrzebę skutecznego i racjonalnego wykorzystania środków Funduszu oraz osiągnięcia celów, dla których Fundusz został utworzony."";

2) art. 5 otrzymuje brzmienie:

"Art. 5. Instytucje, stowarzyszenia, fundacje lub organizacje społeczne, na rzecz których orzeczono środki finansowe z tytułu nawiązki lub świadczenia pieniężnego, są obowiązane przekazać Ministrowi Sprawiedliwości, w terminie 60 dni od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, sprawozdanie dotyczące wykorzystania tych środków za okres nierozliczony na dotychczasowych zasadach, zawierające informację o wysokości otrzymanych środków oraz ich rozliczenie ze wskazaniem celów, na które zostały wydane.";

3) uchyla się art. 7;

4) art. 9 otrzymuje brzmienie:

"Art. 9. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 1, 6, 8 i 9, które wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2010 r."

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 30 czerwca 2011 r.

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 12 lutego 2010 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 40 poz. 227), powołująca do życia Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, nie zawiera regulacji dotyczących trybu egzekucji środków pieniężnych zasądzonych na rzecz Funduszu. Podstawowym celem projektowanej ustawy jest wskazanie podmiotu właściwego do prowadzenia egzekucji, rozszerzenie delegacji ustawowej do wydania aktu wykonawczego o określenie wzoru raportu z wykorzystania dotacji i zasad gospodarki finansowej Funduszu. Innym ważnym celem projektowanej regulacji jest wskazanie *expressis verbis* podmiotu zobowiązanego do pokrywania kosztów zaliczek na egzekucję komorniczą należności Funduszu. Brak takiego zapisu w ustawie powoduje rozbieżności interpretacyjne, czy opłaty zaliczkowe mają być uiszczane ze środków Funduszu, czy też z należności Skarbu Państwa, co ma istotne znaczenie dla oceny skutków finansowych regulacji.

Projektowana ustawa przewiduje, że postępowanie egzekucyjne w zakresie windykacji nawiązek i świadczeń pieniężnych zasądzonych na rzecz Funduszu będą prowadziły sądy I instancji, które wydały orzeczenie, w trybie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego. Sądy te będą również prowadziły szczegółową wyodrębnioną ewidencję księgową tych należności. Rozwiązanie to jest racjonalne z punktu widzenia systematyki kompetencji organów władzy państwowej. Nawiązka i świadczenie pieniężne jest elementem wyroku sądowego, którego egzekucja należy do zadań sądu. Minister Sprawiedliwości, jako dysponent Funduszu, uprawniony jest do planowania i podziału środków Funduszu pomiędzy poszczególnych beneficjentów i do sprawowania kontroli zasadności wydatkowania dotacji przyznanych ze środków Funduszu. Natomiast zupełnie niecelowym jest, z punktu widzenia konstytucyjnych obowiązków naczelnych organów państwowych, aby dysponent Funduszu prowadził postępowanie egzekucyjne dotyczące orzeczeń niezawisłych sądów.

Potrzeba uchwalenia projektowanej regulacji wynika z konieczności wskazania podmiotu właściwego do prowadzenia egzekucji należności zasądzonych na rzecz Funduszu oraz uwzględnienia wymogów prawnych, stawianych funduszom celowym przez przepisy prawa - ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240, z późn. zm.). Z tych powodów koniecznym stało się wskazanie, że podmioty otrzymują ze środków Funduszu dotacje celowe, z wydatkowania których są zobowiązane sporządzać raporty kwartalne i rozliczenie końcowe. Doprecyzowano też zakres kontroli wydatkowania dotacji i tryb jej zwrotu. W związku z tymi zmianami należało również rozszerzyć delegację ustawową do wydania aktu wykonawczego

o uprawnienie do określenia szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu i trybu składania raportu oraz jego wzoru.

Termin wejścia w życie w/w ustawy został przewidziany na dzień 30 czerwca 2011 r., ze względu na potrzebę jej wejścia w życie przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizowanej, czyli przed dniem 1 lipca 2011 r.

Jednocześnie przesunięcie terminu wejścia w życie ustawy nowelizowanej na dzień 1 stycznia 2012 r. pozwoli na lepsze przygotowanie sądów do nowych obowiązków. Za w/w terminem wejścia w życie powyższej ustawy przemawia również harmonogram prowadzenia rachunkowości i ewidencji przez sądy oraz wykonywanie zadań z zakresu budżetu (od 1 stycznia 2012 r. – rozpoczęcie nowego roku budżetowego). Ponadto od dnia 1 stycznia 2012 r. egzekucja grzywien zostanie przekazana przez sądy do urzędów skarbowych, co umożliwi sprawniejszą realizację zadań wynikających z przedmiotowej nowelizacji. Przyjęcie takiego rozwiązania pozwoli także na znaczne oszczędności budżetowe.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Minister Spraw Zagranicznych

Warszawa, 23 sierpnia 2010 r.

DPUE - 920 4157 - 10/dk/1

dot.: BPS/KU-034/947/1/10 z 19.08.2010 r.

**Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji Ustawodawczej
Senat RP**

Szanowny Panie Przewodniczący,

w związku z przedłożonym *projektem ustawy zmieniającej ustawę o zmianie ustawy- Kodeks karny, ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz ustawy - Prawo ochrony środowiska* (druk senacki nr 947) pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

z up. Ministra Spraw Zagranicznych
Z powołaniem
SEKRETARZ STANU

Mikołaj Dowgiałewicz

Do wiadomości:

Pan Krzysztof Kwiatkowski
Minister Sprawiedliwości